

Sairaanhoidajan tehtävät ja vastuu lääkehoidossa

SAILA syksy 2024

Jamk/ Hannele Tyrväinen

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Rahoittaja
Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Sairaanhoidajan vastuu ja tehtävät lääkehoidossa

- Lääkehoidon kokonaisvastuu on lääkärillä
- Sairaanhoidaja vastaa lääkehoidon toteuttamisen kokonaisuudesta ja lääkitysturvallisuudesta
- Lääkkeiden tilaaminen
- Lääkkeiden käyttökuntoon saattaminen ja jakaminen potilaskohtaisiksi annoksiksi
- Lääkkeiden antaminen luonnollista tietä eli tabletteina, kapseleina, liuoksina, silmä- ja korvatippoina, voiteina, laastareina ja peräpuikkoina
- Pkv- ja huumausainelääkkeiden käsittely
- Injektion antaminen im., sc. ja id.

Vastuu ja tehtävät

- Laskimoon annettava lääke- ja nestehoito
- Lääkehoidon toteuttaminen erityisantoreittejä pitkin (esimerkiksi epiduraalitilaan) tai erityisillä välineillä (esimerkiksi kipupumppu)
- Varjoaineiden annostelu
- Rokottaminen
- Verensiirtojen toteuttaminen
- Potilasohjaus

Lääkehoidon 10 oikeaa

- 1. oikea asiakas/potilas
- 2. oikea lääke
- 3. oikea annos
- 4. oikea antoaika
- 5. oikea antotapa
- 6. oikea käyttötarkoitus
- 7. oikea käyttökuntoon saattaminen
- 8. oikea dokumentointi
- 9. oikea asiakkaan/potilaan ohjaus
- 10. oikea vaikutusten seuranta ja arviointi.

Lääkehoidon 10 oikeaa muistisääntö

1) Oikea potilas

- Varmista potilaan henkilöllisyys
- Kaikilla sairaalahoidossa olevilla potilailla tulee olla tunnistusranneke ranteeseen kiinnitettynä
- Yhtenäiset käytänteet potilaspaikkojen numeroinneissa; **ei saa koskaan** tunnistaa potilasta vuodepaikan mukaan

2) Oikea lääke - Lääkitystiedot ajan tasalla

- Tarkistettava lääkitys aina, kun potilas tulee uuteen hoitopaikkaan tai lähtee sieltä
- Tarkista, mitä lääkkeitä määrätty, mitä käytössä ja miten niitä käyttää

3) Oikea lääkehoidon peruste - Lääkkeen käytön syy ja tarpeellisuus

- Tarkista, ettei jää lääkkeitä ”roikkumaan listalle”
- Sekä pitkä-että lyhytaikaikäisessä käytössä olevien lääkkeiden osalta

Lääkehoidon 10 oikeaa muistisääntö

4) Oikea lääke ja lääkemuoto

- Varmista, että lääke vastaa lääkemääräystä: Mihin sairauteen tai vaivaan lääke on määrätty
- Odotettavissa oleva vaikutus
- Onko lääkemuoto oikea?

5) Oikea annos

- Annoksen tulee olla määräyksen mukainen
- Varmista oikea vahvuus
- Ylläpidä lääkelaskutaitojasi

6) Oikea antotapa

- Varmista, että potilas ottaa lääkkeet oikein
- Jos potilas ei pysty ottamaan lääkkeitä suun kautta, keskustele asiasta lääkärin kanssa.
- Huomioi eri antoreitit

Lääkehoidon 10 oikeaa muistisääntö

7) Oikea antoaika

- Varmista lääkkeen oikea antoaika, jotta lääke tehoaa ja vältetään yhteisvaikutukset
- Yhden tunnin viive lääkkeen annossa hyväksyttävä –paitsi tehohoidossa. Pyri tasaiseen annosteluun

8) Oikea vaste

- Vaikuttaako lääke ja tuleeeko haittavaikutuksia
- Tarvittaessa seuranta laboratoriomittauksin tai muilla mittausmenetelmillä (VAS, verenpaine, pulssi, HF, SpO2, lämpö...)

9) Oikea potilasohjaus

- Mitä lääkettä annetaan ja miksi
- Mikä on potilaan rooli lääkehoidon toteuttamisessa, mitä asioita hänen tulee seurata
- Mihin voi ottaa tarvittaessa yhteyttä

10) Oikea kirjaaminen

- Lääke ja sen määrä, antoajankohta, vaikutus, haittavaikutukset

Lähteet: Turvallinen lääkehoito. Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen. STM:n julkaisu 2021:6

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Rahoittaja

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

centria
ammattikorkeakoulu

DIAK

 HAMK
Hämeen ammatti-
korkeakoulu

jamk | University of
Applied Sciences

XAMK

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

K

KAMK • University
of Applied Sciences

 Karelia
ammattikorkeakoulu

 **LAB University of
Applied Sciences**

LAPIN AMK¹
Lapland University of Applied Sciences

**LAU
REA**

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

 Metropolia

samk
Satakunnan ammattikorkeakoulu

SAVONIA
ammattikorkeakoulu

SeAMK
SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

 **Tampereen
ammattikorkeakoulu**

TURKU AMK

VAMK
VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

 ARCADA

YRKESHÖGSKOLAN
NOVIA

SAILA